

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Cob/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119212770
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erik Németh
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119212770.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Erika Németha a členov senátu JUDr. Pavla Pileka a JUDr. Lenky Kostolanskej, v právnej veci žalobcu: X. S., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt M. XXX/XX, A. - C., proti žalovaným: 1/ P. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt F. N. XXX/X, A. - T. O., 2/ F. O., nar. 1X.XX.XXXX, trvalý pobyt N. XX, obaja žalovaní zastúpení: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., sídlo Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 29Cb/44/2019 - 49 zo 4. decembra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 29Cb/44/2019 - 49 zo 4. decembra 2019 p o t v r d z u j e .

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % na účet právneho zástupcu žalovaných 1/ a 2/ do 3 dní od doručenia uznesenia súdu prvej inštancie, vydaného vyšším súdnym úradníkom, ktorým rozhodne o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie, uznesením označeným v záhlaví, rozhodol, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá (I. výrok) a že žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznáva (II. výrok).

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), § 2 ods. 1, § 133 ods. 1 až 4, § 134 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

3. Súd prvej inštancie (ďalej v tomto bode odôvodnenia vrátane jeho podbodov aj len ako „súd“) svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil nasledovne:

3.1. Žalobca sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeným súdu dňa 04.11.2019 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenia, ktorým

- žalovaným 1/ a 2/ zakáže nakladať s majetkovými a nemajetkovými hodnotami spoločnosti Obecné siete, s.r.o., Sládkovičova 11, Nitra, IČO: 36 831 522, uzatvárať nové zmluvy, poskytovať peňažné plnenia ktorejkoľvek inej právnickej a fyzickej osobe, vyberať v hotovosti peňažné prostriedky pomocou platobných kariet alebo priamo v bankách alebo z pokladne spoločnosti, a to okrem bežnej prevádzkovej činnosti spoločnosti spočívajúcej v platbách bližšie vymedzených v podanom návrhu, ako sú platby za prenájom budovy, nákup internetu, telekomunikačné služby, platieb do poisťovní, finančnej správe, miezd a leasingových splátok,

- bankám - Slovenská sporiteľňa a. s., VÚB a. s. a PRIMA BANKA Slovensko a. s. uloží povinnosť umožniť žalobcovi prístup k bankovým účtom spoločnosti Obecné siete, s.r.o. alebo alternatívne uloží žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zabezpečiť prístup k uvedeným bankovým účtom a

- spoločnosti ATAX NR s. r. o., Kasárenská 2, Nitra, IČO: 36 557 102, uloží povinnosť žalobcovi sprístupniť účtovníctvo spoločnosti Obecné siete, s.r.o. za účtovné obdobie 2018 a 2019 alebo alternatívne uloží žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zabezpečiť žalobcovi prístup k účtovníctvu.

3.2. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca je spolu so žalovanými 1/ a 2/ spoločníkom a zároveň konateľom spoločnosti Obecné siete, s.r.o. a v spoločenskej zmluve majú upravené konanie obchodnej spoločnosti tak, že konajú vždy dvaja konatelia súčasne. Podľa žalobcu, žalovaní znemožňujú žalobcovi riadne vykonávať činnosť konateľa a poškodzujú samotnú spoločnosť "vyťahovaním" aktív zo spoločnosti. Žalobca prestal mať prístup do budovy, kde sídli spoločnosť Obecné siete, s.r.o., prístup k účtovníctvu a k bankovým účtom. Žalovaný 1/ vyberá peniaze na hazard, konkrétne platí platobnou kartou spoločnosti v kasínach. Žalovaní sa snažili prepísať ochrannú známku loga "OBECNÉ SIETE s. r. o." na svoje osoby. Všetky uvedené aktivity sú riešené orgánmi činnými v trestnom konaní.

3.3. Súd prvej inštancie prejednal návrh žalobcu a svoje rozhodnutie o ňom založil na nasledovných skutkových a právnych dôvodoch:

3.4. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci, a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

3.5. Súd po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie sú splnené všetky dôvody na jeho nariadenie. Ako vyplýva z úplného výpisu z Obchodného registra, spoločnosť Obecné siete, s.r.o. založil žalobca (40 % obchodný podiel) spolu so žalovaným 1/ (60 % obchodný podiel). Neskôr do spoločnosti vstúpil ďalší spoločník - žalovaný 2/. V súčasnosti má spoločnosť Obecné siete, s.r.o. troch spoločníkov: 1. žalovaného 1/ (50 % obchodný podiel), 2. žalobcu (25 % obchodný podiel) a 3. žalovaného 2/ (25 % Obchodný podiel). Spoločenská zmluva spoločnosti určuje, že valné zhromaždenie je schopné uznášania, ak sú prítomní spoločníci, ktorí majú 100 % všetkých hlasov. Ďalej Spoločenská zmluva určuje, že všetci spoločníci sú zároveň konatelia - štatutárnym orgánom, ktorí konajú za spoločnosť tak, že konajú vždy spoločne dvaja konatelia. Žalobca, ktorý stál pri založení spoločnosti Obecné siete, s.r.o. si sám zmenami v spoločnosti zhoršil svoje postavenie v spoločnosti, a to či už ako spoločník alebo ako konateľ. Žalobca však nikdy nemal v spoločnosti od jej vzniku majoritné postavenie. Spoločníkom s polovičnou výškou obchodného podielu bol vždy žalovaný 1/.

3.6. Z charakteru a účelu neodkladných opatrení slúžiacich na bezodkladnú úpravu pomerov alebo na zamedzenie ohrozenia exekúcie súd vyvodil, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť nemôže. Nebola preukázaná naliehavosť úpravy pomerov účastníkov v tom zmysle, že bez tejto úpravy by došlo k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými ťažkosťami. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín. Súd mal za to, že dôvody uvádzané žalobcom nie sú postačujúce na neodkladné upravenie pomerov strán. Nariadením neodkladného opatrenia v navrhovanom znení by došlo k značnému obmedzeniu podnikateľskej činnosti spoločnosti Obecné siete, s.r.o., ktoré by viedlo až k samotnej deštrukcii obchodnej spoločnosti a k značnej škode. Obmedzila by sa sloboda podnikania uvedenej spoločnosti v značnom rozsahu. Žalobca má možnosti riešiť danú situáciu rôznymi inými zákonnými možnosťami ako napríklad zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom, žalobu o neplatnosť rozhodnutí valného zhromaždenia, žaloba o náhradu škody, prípadne môže riešiť vec v trestnom konaní, atď. Súd preto rozhodol tak ako je uvedené v I. výroku uznesenia.

3.7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania, keďže im žiadne trovy konania nevznikli.

4. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu včas podaným odvolaním žalobca ako odvolateľ. Žalobca v odvolaní vecne vymedzil odvolacie dôvody v podstate nasledovne:

4.1. Napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné, čo žalobcovi neumožňuje reagovať na (neexistujúce) dôvody napadnutého uznesenia. Týmto nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie je žalobcovi znemožnené uplatniť jemu patriace práva, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

4.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, avšak okrem toho, že sa odvolal na nepreukázanie naliehavosti jeho nariadenia, nekonkretizoval bližšie akú súvislosť majú zistené skutkové zistenia s nemožnosťou vyhovieť návrhu. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, ako sa súd prvej inštancie s nerelevantnými skutkovými zisteniami (o výške obchodných podielov spoločníkov, histórii ich nadobúdania, podmienok uznášaniaschopnosti, spôsobu konania spoločnosti Obecné siete, s.r.o.), ktoré v odôvodnení uviedol, vysporiadal - teda nie je z neho zrejmé, či sú zistené skutočnosti v prospech alebo neprospech žalobcu.

4.3. Súd prvej inštancie len všeobecne v odôvodnení konštatoval, že žalobcom uvádzané dôvody nie sú pre nariadenie neodkladného opatrenia dostatočné a z neznámych dôvodov ohodnotil hroziacu ujmu spoločnosti ako značnú a z tohto vyvodil predpoklad deštrukcie obchodnej spoločnosti. Vo vzťahu k jednotlivým skutočnostiam, ktoré žalobca osvedčil (odopieranie prístupu k účtovníctvu spoločnosti, niekoľko desaťtisícové dlhy spoločnosti voči spoločnosti Benestra, nedôvodné „vyťahovanie“ peňazí spoločnosti žalovaným 1/ a konanie žalovaných, ktorí sa pokúsili, resp. stále pokúšajú previesť ochrannú známku a logá „Obecné siete“ na iné osoby - žalovaných 1/ a 2/), sa súd prvej inštancie nevyjadril vôbec. Ochranná známka a logo spoločnosti, mali a majú hodnotu a je v nich zakomponované aj dobré meno spoločnosti. Pokusom previesť ochrannú známku a logá žalovaní nesledovali zachovanie riadneho chodu spoločnosti, ale ide o deštručné konanie voči spoločnosti.

4.4. K všetkým skutočnostiam osvedčujúcim naliehavosť a potrebu bezodkladnej úpravy pomerov žalobca odkázal v návrhu na prílohy, ktoré boli jeho súčasťou. Ak mal súd prvej inštancie za to, že návrh je nutné zamietnuť, mal svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Mohol rozhodnúť aj tým spôsobom, že v časti návrhu vyhovie a vo zvyšnom rozsahu, ktorý sa mu mohol javiť ako neprimeraný zásah do činnosti spoločnosti, mohol návrh zamietnuť.

4.5. Úplne absentuje odôvodnenie napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu v časti, v ktorej sa žalobca domáhal vydania účtovníctva od tretích osôb, resp. uloženia povinnosti zabezpečiť sprístupnenie účtovníctva a bankových účtov žalovanými 1/ a 2/.

4.6. Žalobca v návrhu uviedol, že sa mieni domáhať ochrany svojich práv žalobou na náhradu škody. Súd prvej inštancie nemôže nútiť žalobcu zrušiť svoju účasť v spoločnosti. Žalobu o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia nemožno použiť, keďže spoločnosť uznesenia neprijíma.

4.7. Žalobca z odvolacích dôvodov uvedených v odvolaní v odvolacom návrhu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

5. Odvolací súd po predložení veci súdom prvej inštancie na rozhodnutie o odvolaní postupoval podľa § 329 ods. 1 veta druhá CSP, teda žalovanému 1/ a 2/ zaslal odvolanie žalobcu, odvolaním napadnuté uznesenie a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a umožnil im, aby sa v lehote 10 dní od doručenia výzvy vyjadrili k odvolaniu žalobcu a návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Žalovaní 1/ a 2/ (ďalej spolu aj len ako „žalovaní“) v nadväznosti na to doručili odvolaciemu súdu spoločné vyjadrenie, v ktorom uviedli v podstate nasledovné:

6.1. Žalovaní majú za to, že neodkladným opatrením tak, ako ho navrhuje žalobca, by došlo k neopodstatnenému obmedzeniu konateľov spoločnosti Obecné siete, s.r.o. vo výkone ich zákonných oprávnení pri obchodnom vedení spoločnosti a k obmedzeniu ústavného práva spoločnosti na podnikanie.

6.2. Žalobca má možnosť domáhať sa svojich nárokov vo veci samej v súdnom konaní, čo zatiaľ neurobil. Rovnako tak tretie osoby, ak by spoločnosť porušila svoje záväzky, majú možnosť domáhať sa svojich nárokov priamo voči spoločnosti.

6.3. Podľa spoločenskej zmluvy sú konatelia oprávnení konať v mene spoločnosti a v právnych vzťahoch ju zaväzovať vždy dvaja spoločne. Žalovaní konajú v mene spoločnosti ako jej konatelia, pričom v súlade so spoločenskou zmluvou konajú v jej mene spoločne a ako štatutárny orgán prijímajú rozhodnutia o obchodnom vedení spoločnosti v súlade s § 134 Obchodného zákonníka. Žalobca sa odmieta podieľať na obchodnom vedení spoločnosti takouto zákonnou formou (na základe rozhodnutí väčšiny hlasov konateľov), pričom mu v takejto forme rozhodovania nie je žiadnym spôsobom bránené.

6.4. Žalovaní odmietajú skutkové tvrdenia žalobcu a obviňovanie z konania, ktoré by malo spočívať v porušovaní ich zákonných povinností ako konateľov a v dôsledku ktorého by mala spoločnosť vzniknúť škoda. Žalobca v návrhu neuvádza konkrétne skutočnosti, ktoré by mali za následok vznik škody na strane spoločnosti, či žalobcu a ani ich čo do dôvodu a výšky nešpecifikuje. Spoločnosť naďalej vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, čo preukazuje aj nárast vlastného imania a zisku v roku 2019 v porovnaní s rokom 2018.

6.5. Úkony spoločnosti, účelovo a nepravdivo popísané žalobcom, boli žalovanými ako konateľmi realizované ako platné právne úkony spoločnosti.

6.6. Ku konkrétnym skutkovým tvrdeniam žalobcu žalovaní uviedli, že žalobca nepreukázal hodnotu čistého obchodného imania spoločnosti NBSiet internet, s.r.o., IČO: 50 468 642 k okamihu prevodu obchodného podielu v tejto spoločnosti, a teda ani všeobecnú hodnotu obchodného podielu ako majetkového práva. Ak by škoda spoločnosti aj vznikla, čo žalovaní rozporujú, nároky spoločníkov spoločnosti sa riadia ustanovením § 135 Obchodného zákonníka. Čo sa týka ochrannej známky „Obecné siete“, tak prihlasovateľom tejto je spoločnosť (nie žalovaní), ktorá jediná ho používa pri svojej podnikateľskej činnosti. Prihláška ochrannej známky bola zverejnená dňa 02.12.2019, pričom žalovaní nemajú vedomosť, že by po podaní prihlášky boli podané námietky podľa § 30 zákona č. 506/2009 Z. z. Žalovaní v procese registrácie ochrannej známky po podaní prihlášky urobili administratívnu chybu, ktorú napravili bez zbytočného odkladu z vlastnej iniciatívy. Motorové vozidlo I. F. sa stále nachádza v majetku spoločnosti. Spoločnosť s ním disponuje v súlade s § 134 Obchodného zákonníka. Žalobca nemá žiaden právny nárok na jeho užívanie.

6.7. Dôkazné bremeno vo vzťahu k skutkovému tvrdeniu žalobcu o tom, že žalovaní spôsobujú v spoločnosti stav, v ktorom postupnými krokmi znižujú hodnotu spoločnosti s cieľom dostať ju do úpadku a o ich obohacovaní sa, je na strane žalobcu. Opak uvedeného je však pravdou, keďže spoločnosť v roku 2019 uzatvorila nové zmluvné vzťahy, ktoré prinášajú spoločnosti nové príjmy.

6.8. Je to práve žalobca, ktorý ako spoločník spoločnosti poškodzuje jej záujmy a spôsobuje škodu. Valné zhromaždenie spoločnosti na zasadnutí dňa 09.12.2019 schválilo návrh na vylúčenie žalobcu ako spoločníka zo spoločnosti súdom podľa § 149 Obchodného zákonníka. Dôvody tohto návrhu sú podrobne špecifikované v zápisnici z valného zhromaždenia, pripojenej k vyjadreniu žalovaných. Žalobca dlhodobo nepreberá poštové zásielky na adrese svojho trvalého pobytu, vrátane pozvánok na zasadnutie valného zhromaždenia. Predmetom jeho programu mala byť aj informácia o stave spoločnosti, vrátane jej hospodárskych výsledkov, čím mohol žalobca realizovať svoje právo ako spoločníka podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka. Práve v dôsledku neschopnosti valného zhromaždenia uznášať sa pre neprítomnosť žalobcu nebude možné ani rozhodnúť o rozdelení zisku medzi spoločníkov spoločnosti, vrátane podielu na zisku pre žalobcu. Žalovaní sú pripravení poskytnúť žalobcovi súčinnosť k realizácii jeho práva spoločníka nahliadnuť do dokladov spoločnosti. Ak by ho žalobca využil, mal by možnosť nahliadnuť aj do niektorých tých dokladov, do ktorých nahliadnutia sa domáha návrhom na vydanie neodkladného opatrenia. Žalovaní však nie sú povinní umožniť žalobcovi samostatne disponovať s účtami spoločnosti a ani mu umožniť taký prístup k originálom dokladov spoločnosti, ktorý by umožnil ich pozmenenie, poškodenie či stratu.

6.9. Žalovaní namietli aj svoju pasívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní, keďže vo vzťahu k spoločnosti nekonajú vo vlastnom mene, ale v mene spoločnosti.

6.10. Záverom žalovaní poukázali na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie a v súlade s tým navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Súčasne si uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) po zistení, že sú splnené procesné podmienky prípustnosti odvolania a jeho vecného prejednaní (§ 386 a contrario CSP), preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (keď nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok a ktoré by v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené) (§ 380 ods. 1 a 2 CSP) a po vykonaní odvolacieho prieskumu dospel z dôvodov uvedených v nasledujúcich bodoch k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 03.11.2019, doručeným súdu prvej inštancie dňa 04.11.2019, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, podrobne špecifikovaným v podaní (k tomu viac aj bod 3.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia), ktorým by súd prvej inštancie i/ obmedzil žalovaným výkon ich konateľských oprávnení ako konateľov spoločnosti Obecné siete, s.r.o., Sládkovičova 11, Nitra, IČO: 36 831 522, (ďalej len „Obecné siete, s.r.o.“) a ktorým by ii/ a) uložil povinnosť v návrhu označeným tretím subjektom umožniť žalobcovi prístup k bankovým účtom a k účtovníctvu spoločnosti Obecné siete, s.r.o. za určené účtovné obdobia, a in eventum v prípade nevyhovenia návrhu ii/ písm. a/ aby v tejto časti (sub ii/) b) uložil žalovaným povinnosť sprístupniť žalobcovi v označených subjektoch prístup k údajom o pohyboch na bankových účtoch a prístup k účtovníctvu spoločnosti Obecné siete, s.r.o. za označené účtovné obdobia. Z obsahu spisu nevyplývalo, že by návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný počas konania vo veci samej alebo po jeho skončení. O návrhu žalobcu rozhodol súd prvej inštancie napadnutým uznesením.

9. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil primárne na nasledovných ustanoveniach právnych predpisov:

9.1. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9.2. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9.3. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa žalobca domáha.

9.4. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9.5. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

9.6. Podľa § 122 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v účinnom znení (ďalej len „Obchodný zákonník“), spoločníci majú najmä právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti.

9.7. Podľa § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka, každý spoločník je oprávnený v mene spoločnosti uplatniť nároky na náhradu škody alebo iné nároky, ktoré má spoločnosť voči konateľovi, alebo uplatniť nároky na splatenie vkladu proti spoločníkovi, ktorý je v omeškaní so splatením vkladu, prípadne nároky na vrátenie plnenia vyplateného spoločníkovi v rozpore so zákonom. To neplatí, ak spoločnosť už tieto nároky uplatňuje. Iná osoba ako spoločník, ktorý žalobu podal, alebo ním splnomocnená osoba nemôže v súdnom konaní robiť úkony v mene spoločnosti.

9.8. Podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.

9.9. Podľa § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka, konatelia, ktorí porušili svoje povinnosti pri výkone svojej pôsobnosti, sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť škodu, ktorú tým spoločnosti spôsobili. Najmä sú povinní nahradiť škodu, ktorá spoločnosti vznikla tým, že a) poskytli plnenie spoločníkom v rozpore s týmto zákonom, b) nadobudli majetok v rozpore s § 59a.

10. Inštitút neodkladného opatrenia je jedným z prostriedkov procesného zabezpečenia, upraveného spolu so zabezpečovacím opatrením v prvom diely tretej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku.

11. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 328 ods. 1 CSP iba v prípade, ak sú splnené základné podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP. Tieto základné podmienky sú alternatívne formulované ako potreba bezodkladne upraviť pomery alebo obava, že exekúcia bude ohrozená (pričom ich kumulácia nie je vylúčená). Tomuto zodpovedajú aj osobitné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, upravené v § 326 CSP. Navrhovateľ (resp. žalobca) neodkladného opatrenia je podľa uvedeného ustanovenia nad rámec všeobecných náležitostí podania podľa § 132 CSP povinný opísať v návrhu rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, ďalej skutočnosti, hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť navrhovaným neodkladným opatrením ochrana a napokon z návrhu musí byť aj zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. Podmienky, výlučne za splnenia ktorých súd nariadi neodkladné opatrenie, v základnom rámci upravené v § 325 ods. 1 CSP, je potrebné vykladať v celkovom kontexte úpravy inštitútu neodkladného opatrenia, teda aj v spojení s § 326 CSP, upravujúceho osobitné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Procesné zabezpečenie, ktoré neodkladné opatrenie poskytuje, musí mať vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku (teda na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť vždy okrem iného osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami). Z povahy samotného inštitútu neodkladného opatrenia ako prostriedku poskytujúceho procesnú ochranu vyplýva, že zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Jeho podstatou je totiž obmedzenie určitých práv a ukladanie povinností uznesením súdu, a to vo vzťahu k slobodným a autonómnym právnym subjektom. Uvedené vyplýva nepriamo práve z ustanovenia § 326 ods. 1 CSP, upravujúceho osobitné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ktorého je osobitnou náležitosťou návrhu aj opísanie skutočností, hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Bez osvedčenia dôvodnosti chráneného nároku neprichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy. Uvedené právne názory zaujala aj civilnoprocesná doktrína (napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, ďalej len „Komentár k CSP“ - komentár k § 325 a § 326). Z uvedeného teda vyplýva, že práve existencia právneho vzťahu, z ktorého pre navrhovateľa, resp. žalobcu vyplýva hmotnoprávny nárok, ktorého ochrany sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha, je primárnou základnou podmienkou, ktorá musí byť splnená na to, aby súd mohol nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd sa v prvom rade zaoberal tým, či je medzi žalobcom a žalovanými osvedčená existencia právneho vzťahu, z ktorého by žalobcovi vyplýval hmotnoprávny nárok, ktorého ochrany sa domáha návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Ako správne z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Nitra zistil už súd prvej inštancie, žalobca a žalovaní sú spoločníkmi a súčasne konateľmi spoločnosti s ručením obmedzeným s obchodným menom Obecne siete, s.r.o., pričom spôsob konania v mene spoločnosti majú upravený tak, že konatelia sú oprávnení konať v mene spoločnosti a v právnych vzťahoch ju zaväzovať vždy dvaja spoločne.

15. Vychádzajúc z navrhovaného petitu neodkladného opatrenia a jeho odôvodnenia, petit navrhovaného neodkladného opatrenia možno rozdeliť na dve relatívne samostatné časti. V prvej sa žalobca domáhal obmedzenia konateľských oprávnení zvyšných dvoch konateľov spoločnosti - žalovaných, z dôvodu, že títo majú žalobcom v návrhu popísaným spôsobom jednak brániť žalobcovi ako konateľovi vo výkone jeho konateľských oprávnení a jednak majú spôsobovať škodu spoločnosti Obecné siete, s.r.o., a tým aj žalobcovi, keďže tento je aj spoločníkom tejto spoločnosti. V druhej sa žalobca domáhal primárne voči tretím subjektom (bankám, v ktorých má spoločnosť Obecné siete, s.r.o. vedený účet a spoločnosti ATAX NR s.r.o., ktorá vedie účtovníctvo spoločnosti Obecné siete, s.r.o.) a alternatívne voči žalovaným povinnosti umožniť mu prístup k informáciám o pohyboch na bankových účtoch a k účtovníctvu spoločnosti za účtovné obdobie rokov 2018 a 2019; teda v tejto druhej časti petitu sa domáhal svojho práva na prístup k informáciám týkajúcim sa spoločnosti Obecné siete, s.r.o. Odvolací súd preto posudzoval vo vzťahu ku každej z týchto častí navrhovaného neodkladného opatrenia samostatne, či tento smeruje k ochrane hmotnoprávneho nároku žalobcu, teda, či má žalobca hmotnoprávny nárok, ktorý možno ochrániť ním navrhovaným neodkladným opatrením.

16. Čo sa týka prvej časti navrhovaného petitu neodkladného opatrenia, ktorou sa žalobca domáhal obmedzenia konateľských oprávnení žalovaných z dôvodu, že poškodzujú spoločnosť Obecné siete, s.r.o. a tým aj žalobcu a z dôvodu, že mu znemožňujú výkon konateľských oprávnení, odvolací súd uvádza nasledovné:

17. Ustanovenie § 135a ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka ustanovuje povinnosť konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným ako jej štatutárneho orgánu (§ 133 ods. 1 Obchodného zákonníka) vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Výkon funkcie s odbornou starostlivosťou sa vzťahuje na všetky povinnosti uložené konateľom zákonom, spoločenskou zmluvou, stanovami alebo rozhodnutím valného zhromaždenia.

18. Z ustanovenia § 135a ods. 2 (a následne aj z § 135a ods. 4, § 122 ods. 3) Obchodného zákonníka však následne explicitne vyplýva, že pri výkone svojej pôsobnosti konatelia zodpovedajú za škodu, ktorú spôsobili tým, že porušili svoje povinnosti, priamo spoločnosti a nie jej spoločníkom (hoci sú majiteľmi obchodných podielov, s ktorými sú spojené aj majetkové práva) či ostatným konateľom. Teda, hmotnoprávny nárok na náhradu škody voči konateľom, ktorí porušili svoje povinnosti, ktoré im ako konateľom ukladá zákon, spoločenská zmluva, stanovy alebo rozhodnutie valného zhromaždenia, má len samotná spoločnosť s ručením obmedzeným (nie jej spoločník či iný konateľ), a preto sa len táto môže domáhať ochrany tohto hmotnoprávneho nároku (ak osvedčí v konaní jeho existenciu), a to prípadne aj návrhom na nariadenie primeraného neodkladného opatrenia. Len samotná spoločnosť s ručením obmedzeným je aktívne vecne legitimovaná domáhať sa ochrany jej nároku na náhradu škody voči konateľom, ktorí porušili svoje povinnosti spojené s touto funkciou. Spoločník či konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným nie je oprávnený vo vlastnom mene uplatniť voči konateľom spoločnosti nárok na náhradu škody a ani akýkoľvek iný nárok, ktorý má voči nim priamo spoločnosť. Jediný prípad, kedy môže nárok spoločnosti s ručením obmedzeným na náhradu škody voči jej konateľom uplatniť vo vlastnom mene a na vlastný účet iná osoba ako je samotná spoločnosť je upravený v § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka a touto inou osobou je veriteľ spoločnosti v prípade, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti.

19. To, že len samotná spoločnosť sa môže domáhať ochrany hmotnoprávneho nároku na náhradu škody (a to aj ochrany procesnej vo forme zabezpečovacieho alebo neodkladného opatrenia) však neznamená, že v mene spoločnosti tento nárok nemôžu uplatniť aj spoločníci, ale len konatelia, ktorí sú inak jediným štatutárnym orgánom spoločnosti, oprávneným konať v jej mene. Obchodný zákonník totiž v ustanovení § 122 ods. 3 Obchodného zákonníka výslovne upravuje okrem iného právo každého spoločníka (bez ohľadu na veľkosť jeho obchodného podielu, teda aj minoritného spoločníka) v mene spoločnosti uplatniť nárok na náhradu škody alebo (aj) iné nároky, ktoré spoločnosť má voči konateľovi, čo neplatí len v prípade, ak si spoločnosť už tieto nároky uplatňuje. Spoločník, ktorý v mene spoločnosti (teda nie vo vlastnom mene) uplatní nárok na náhradu škody voči konateľovi, za ktorú zodpovedá spoločnosti, je pri takomto uplatnení nároku chránený aj v priebehu súdneho konania, a to tým, že iná osoba ako ten spoločník, ktorý žalobu na uplatnenie uvedeného nároku podá, nemôže v súdnom konaní robiť úkony v mene spoločnosti - tie počas celého konania môže robiť len spoločník, ktorý podal žalobcu (§ 122 ods. 3 Obchodného zákonníka).

20. Z týchto dôvodov v prejednávanej veci žalobca (hoci je spoločníkom a konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným Obecné siete, s.r.o.) nemá (vo vlastnom mene) akýkoľvek hmotnoprávny nárok voči žalovaným ako konateľom spoločnosti Obecné siete, s.r.o., a preto sa ani podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže domáhať ochrany takéhoto neexistujúceho hmotnoprávneho nároku. Žalobca teda nie je aktívne vecne legitimovaný na to, aby sa domáhal obmedzenia konateľských oprávnení žalovaných z dôvodu, že títo poškodzujú spoločnosť. Ako odvolací súd uviedol vyššie, v tomto prípade je bez akéhokoľvek právneho významu, že žalobca je taktiež spoločníkom a konateľom spoločnosti Obecné siete, s.r.o., keďže zo skutočnosti, že je spoločníkom, mu vyplývajú v zásade priame majetkové a nemajetkové práva len vo vzťahu k spoločnosti (okrem výslovne v právnych predpisoch stanovených výnimiek, ako je napr. v ustanovení § 106 Obchodného zákonníka upravená povinnosť spoločníka poskytnúť náhradu inému spoločníkovi za splnenia v danom ustanovení uvedených podmienok).

21. Len pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že Obchodný zákonník nepriznáva jednému konateľovi akékoľvek priame nároky voči inému, resp. iným konateľom spoločnosti. Ak je aj v spoločnosti s ručením obmedzeným viac konateľov, títo majú práva a povinnosti opätovne len vo vzťahu k spoločnosti, ktorej sú konateľmi, nie voči ostatným konateľom. Preto ani v prejednávanej veci žalobca ako konateľ spoločnosti Obecné siete, s.r.o. nemá akýkoľvek priamy nárok voči žalovaným ako ostatným konateľom spoločnosti, a nemôže sa preto domáhať priamo vo vlastnom mene výkonu konateľských oprávnení voči nim. Navyše, čo sa týka prejednávanej veci, tak spoločenská zmluva spoločnosti Obecné siete, s.r.o. platne a účinne určuje, že spoločnosť má 3 konateľov (žalobcu a žalovaných), a že za ňu konajú vždy dvaja spoločne. Ak sa žalovaní dohodnú, že budú konať v mene spoločnosti práve oni, ide len o výkon ich konateľských oprávnení. Žalobca ako tretí konateľ nemá právny nárok ani voči samotnej spoločnosti a ani voči ostatným konateľom na to, aby bol jedným z tých dvoch konateľov, ktorí budú pri tom-ktorom právnom úkone konať v mene spoločnosti. Takýto nárok by mal žalobca len v prípade, ak by bolo v spoločenskej zmluve dojednané, že jedným z dvoch konateľov, ktorí konajú v mene spoločnosti, musí byť vždy žalobca (tak tomu v danej veci však nie je). Ani na tejto skutočnosti preto nemožno zakladať v danej časti podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Ak sa žalobca domnieval, že ostatní dvaja konatelia spôsobili, resp. aj ďalej spôsobujú spoločnosti Obecné siete, s.r.o. porušením svojich povinností, vyplývajúcich z funkcie konateľa, škodu, za ktorú zodpovedajú, mohol ako spoločník v mene spoločnosti uplatniť voči nim nárok na jej náhradu.

22. Z uvedených dôvodov (bod 17. až 21. odôvodnenia) odvolací súd uzatvára, že žalobca nebol vo svojom mene aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovaným ako konateľom spoločnosti Obecné siete, s.r.o., ktorým by boli obmedzené ich konateľské oprávnenia, keďže skutočnosti ním opísané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ani v prípade ich osvedčenia) mu nezakladajú akýkoľvek hmotnoprávny nárok voči nim. Absencia takéhoto hmotnoprávneho nároku, ktorého procesnej ochrany by sa žalobca mohol domáhať návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, má za následok povinnosť súdu rozhodujúceho o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tento návrh (v uvedenej prvej časti navrhovaného neodkladného opatrenia) zamietnuť.

23. Čo sa týka druhej časti navrhovaného petitu neodkladného opatrenia, ktorou sa žalobca domáhal získania prístupu k informáciám o pohyboch na bankových účtoch a k účtovníctvu spoločnosti za účtovné obdobie rokov 2018 a 2019, odvolací súd uvádza nasledovné:

24. Žalobca má ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka zákonné právo (okrem iného) požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti. Ide o jedno z nemajetkových práv spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorému zodpovedá povinnosť spoločnosti poskytnúť spoločníkovi tie informácie a doklady spoločnosti, ktoré sa týkajú hospodárenia spoločnosti a nakladania (len) s jej významnejším majetkom, ktoré môžu mať vplyv na likviditu spoločnosti a v konečnom dôsledku aj na hodnotu obchodného podielu spoločníka, resp. na výšku jeho podielu na zisku spoločnosti (k tomu aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „NS SR“, sp. zn. 3Obdo/21/2019 z 29. mája 2019, ktoré bolo publikované ako judikát pod R 44/2019 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2019).

25. Čo sa týka subjektu, voči ktorému si môže spoločník zákonné právo na informácie podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka uplatniť, tak týmto nie sú konatelia v ich vlastnom mene, pretože funkciu konateľa vykonávajú vo vzťahu k spoločnosti s ručením obmedzeným, ale je ním práve spoločnosť, ktorej sú konateľmi a v mene ktorej konajú ako štatutárny orgán.

26. Tento právny záver potvrdzuje aj súdna prax, pričom odvolací súd príkladmo poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 2Obo/88/2002, publikovaný pod č. 63/2002 v časopise Zo súdnej praxe, v čísle 6/2002, s. 130, ktorý je uvedený aj vo výbere judikatúry v poslednom vydaní komentára k Obchodnému zákonníku, vydanému vydavateľstvom C. H. Beck (Patakyová, M. a kol.: Obchodný zákonník. Komentár. 5. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2016, komentár k § 122).

27. Komparatívne možno poukázať aj na českú judikatúru k uvedenému ustanoveniu (vzhľadom na vtedajšiu totožnosť právnej úpravy), a to konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 703/2011, podľa ktorého právnej vety splnenia povinnosti podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka sa spoločník musí domáhať voči spoločnosti a nie voči jej konateľom; tým vzniká povinnosť poskytnúť informácie ako orgánom spoločnosti.

28. Vychádzajúc z uvedeného (body 24. až 27. odôvodnenia), čo sa týka hmotnoprávneho nároku žalobcu na prístup k informáciám a dokladov podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, týkajúcich sa spoločnosti s ručením obmedzeným Obecné siete, s.r.o., tento má (len) ako spoločník (nie konateľ, ktorému uvedené právo priamo voči ostatným konateľom z Obchodného zákonníka nevyplýva) voči samotnej spoločnosti (a nie jej jednotlivým konateľom alebo iným osobám).

29. Žalobca ale v druhej časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že tohto sa domáha voči tretím osobám (označeným bankám a obchodnej spoločnosti, ktorú žalovaní ako konatelia konajúci v mene spoločnosti Obecné siete, s.r.o. poverili vedením účtovníctva, a tak zabezpečujú plnenie jednej z ich konateľských povinností ustanovených v § 135 ods. 1 Obchodného zákonníka). Vzhľadom na vyššie uvedené závery sú skutočne tak označené banky, ako aj obchodná spoločnosť, ktorá vedie účtovníctvu spoločnosti Obecné siete, s.r.o. tretími osobami k hmotnoprávnemu vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou Obecné siete, s.r.o., vyplývajúceho z § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho bolo potrebné skúmať, či možno nariadiť neodkladné opatrenie voči týmto tretím osobám tak, ako sa ho žalobca v druhej časti návrhu domáhal.

30. V prvom rade, čo sa týka samotnej možnosti nariadiť neodkladné opatrenie voči tretej osobe, tak civilnoprocesná doktrína (Komentár k CSP - k § 325) k tomuto uvádza, že túto nariadiť neodkladné opatrenie voči tretej osobe je v zásade možné tak, ako tomu bolo za predchádzajúcej právnej úpravy (§ 76 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Uloženie povinnosti alebo obmedzenia tretej osobe má vždy povahu súčinnosti, ktorá je nevyhnutná vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej. Nejde o bezprostredné plnenie povinnosti voči navrhovateľovi, s ktorým tretia osoba nie je v relevantnom právnom vzťahu (ktorému má byť poskytnutá procesná ochrana). Odvolací súd sa s týmito závermi stotožňuje.

31. Avšak v súvislosti s navrhovaným petitom neodkladného opatrenia v danej druhej časti vznikla ďalšia otázka, a to, či sa takéhoto neodkladného nariadenia možno domôcť z hľadiska jeho predmetu.

32. Na rozdiel od prvej časti navrhovaného petitu, v ktorom ochranu nároku na náhradu škody sledoval obmedzením konateľských oprávnení, teda návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa nedomáhal totožného výroku s tým, ktorý by bol predmetom konania vo veci samej (teda zaplata nároku na náhradu škody) sa totiž v tejto druhej časti navrhovaného petitu žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia s takým obsahom, ktorý by bol totožný ako vo veci samej, keďže navrhoval, aby už neodkladným opatrením súd uložil tretím subjektom, in eventum žalovaným, zabezpečiť mu prístup k informáciám týkajúcim sa spoločnosti Obecné siete, s.r.o., teda priamo toho, čo je obsahom jeho hmotnoprávneho nároku podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý má ako spoločník voči spoločnosti Obecné siete, s.r.o.

33. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 330 ods. 2 expressis verbis vyjadruje, že súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej, avšak s tým, že to musí pripúšťať povaha veci, ktorá je teda kritériom akceptovateľnosti takéhoto neodkladného opatrenia.

Civilnoprocená doktrína (Komentár k CSP - k § 330) uvádza, že vo všeobecnosti nemožno vymedziť, ktoré subjektívne nároky svojou povahou pripúšťajú nariadenie neodkladného opatrenia s výrokom totožným, ako je výrok vo veci samej. Ďalej k tomu uvádza, že spravidla pôjde o špecifické zdržovacie nároky, pri ktorých musia byť súčasne splnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 CSP. Tým však nie je okruh potenciálnych nárokov z daného hľadiska vyčerpaný. Doktrína tieto závery dopĺňa tým, že z povahy veci je však zrejmé, že takéto rozhodnutia neprichádzajú do úvahy v prípade určovacích výrokov, štandardných žalôb o zaplatenie peňažnej sumy a pod. Aj s týmito právnymi názormi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje, s tým, že dopĺňa, že nielen pri štandardných žalobách o zaplatenie peňažnej sumy nebude prichádzať z povahy veci do úvahy nariadenie neodkladného opatrenia s obsahom totožným s tým, čoho sa možno domáhať v riadnom civilnom sporovom konaní, vedenom vo veci samej, ale nebude prichádzať do úvahy v zásade všeobecne pri žalobách na plnenie (ktorých len jednu zo skupín tvoria práve zmieňované žaloby na zaplatenie peňažnej sumy).

34. Vzhľadom na to, že žalobca sa voči označeným tretím osobám domáha (v druhej časti petitu) nariadenia neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s tým, ktorého sa možno domáhať vo veci samej štandardnou žalobou na plnenie (právnej povinnosti vyplývajúcej spoločnosti Obecné siete, s.r.o. z ustanovenia § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka) podľa § 137 písm. a) CSP, povaha prejednávanej veci nepripúšťa nariadenie uvedeného neodkladného opatrenia (a to odhládnuv od toho, či voči samotnej spoločnosti alebo tretím osobám).

35. Žalobca v rámci druhej časti navrhovaného petitu (v ktorej sa domáhal práva na sprístupnenie označených informácií týkajúcich sa spoločnosti Obecné siete, s.r.o.) uplatnil aj eventuálny (in eventum) petit pre prípad, ak neodkladné opatrenie nie je možné nariadiť voči tretím subjektom. V tomto in eventum petite si uplatnil ako spoločník nárok na sprístupnenie informácií podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka priamo voči žalovaným - teda zvyšným konateľom spoločnosti Obecné siete, s.r.o.

36. Čo sa týka tohto eventuálneho petitu, tak ako odvolací súd uviedol už vyššie (bod 28. odôvodnenia), žalobca ako spoločník má hmotnoprávny nárok podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka na sprístupnenie informácií a dokladov týkajúcich sa spoločnosti Obecné siete, s.r.o. len voči samotnej spoločnosti (a nie jej jednotlivým konateľom), ktorá jediná je vo vzťahu k tomuto nároku žalobcu pasívne vecne legitimovaná. Žalobca sa ako spoločník spoločnosti Obecné siete, s.r.o. hmotnoprávnemu nároku podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka nemôže domáhať priamo voči konateľom spoločnosti, keďže títo (ak konajú vo vlastnom mene a nie ako orgán spoločnosti s ručením obmedzeným) nemajú žiadnu hmotnoprávnu povinnosť voči žalobcovi, spočívajúcu v sprístupnení takých informácií a dokladov, ktoré sa týkajú hospodárenia spoločnosti a nakladania (len) s jej významnejším majetkom (ako to správne namietali aj žalovaní vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu). Vo vzťahu k eventuálnemu petitu tak títo nemajú pasívnu vecnú legitimáciu - túto má len priamo spoločnosť Obecné siete, s.r.o.

37. Vo vzťahu k druhej časti navrhovaného neodkladného opatrenia preto odvolací súd uzatvára, že nemožnosť nariadiť navrhované neodkladné opatrenie voči tretím osobám (bod 34. odôvodnenia) a aj absencia hmotnoprávného vzťahu medzi žalobcom a žalovanými, z ktorého by žalobcovi vyplýval nárok, ktorého ochrany sa domáhal druhou časťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (bod 36. odôvodnenia) majú za následok povinnosť súdu rozhodujúceho o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tento návrh (v uvedenej druhej časti navrhovaného neodkladného opatrenia) v oboch v primárnom aj eventuálnom petite spolu ako celok zamietnuť.

38. Z uvedeného právneho posúdenia veci odvolacím súdom, uvedeným vyššie, v ktorom sa tento súčasne vysporiadal so všetkými podstatnými vyjadreniami žalobcu (§ 387 ods. 3 CSP) i žalovaných, vyplýva, že súd prvej inštancie, rozhodujúci o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vecne správne návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol.

39. Rovnako však z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že tento svoje rozhodnutie založil na inom právnom posúdení (tak ako ho uviedol v bode 15. odôvodnenia napadnutého uznesenia). Odvolací súd sa nestotožňuje s tým, že by napadnuté uznesenie bolo nepreskúmateľné v ktorejkoľvek z alternatív nepreskúmateľnosti (teda či už pre nedostatok dôvodov alebo nezrozumiteľnosť), keďže je v ňom zrozumiteľne vyjadrené a z neho (napriek stručnosti) jednoznačne poznateľné (najmä z už

uvedeného bodu 15. odôvodnenia) z akých dôvodov ním súd prvej inštancie návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

40. Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, keď neaplikoval tie kľúčové ustanovenia najmä Obchodného zákonníka a Civilného sporového poriadku, ktoré boli pre posúdenie veci rozhodujúce, a ktoré aplikoval až odvolací súd v tomto odvolacom konaní.

41. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za nutné ozrejmiť z hľadiska svojho procesného postupu, prečo napriek záveru o nutnosti právne posudzovať vec inak oproti súdu prvej inštancie neaplikoval v odvolacom konaní ustanovenie § 382 CSP. Ak by odvolací súd vychádzal výlučne z gramatického výkladu uvedeného ustanovenia, bol by povinný pred rozhodnutím vyzvať tak žalobcu ako i žalovaného, aby sa vyjadrili k možnému použitiu tých podľa odvolacieho súdu sa na vec vzťahujúcich ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa podľa neho na vec vzťahujú. Uvedené ustanovenie však bolo už viackrát predmetom doktrínálneho výkladu ako aj predmetom výkladu podaného Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „ÚS SR“), a to aj z hľadiska ústavnokonformného výkladu.

42. ÚS SR v aktuálnej rozhodovacej činnosti, z posledných napr. uznesenie sp. zn. I. ÚS 501/2019 - 11 z 3. decembra 2019 výslovne v bode 22. odôvodnenia konštatoval záver, že sa možno stotožniť s názorom, že postup podľa ustanovenia § 382 CSP neprichádza do úvahy vtedy, ak sa odvolací súd rozhodol napadnutý rozsudok (v tejto veci uznesenie - pozn. odvolacieho súdu) potvrdiť, ale z iných právnych dôvodov. Výsledok konania je totiž totožný s výsledkom konania pred prvoinštančným súdom, a v takom prípade by bolo zložité vyvodzovať zo zmeny právnej kvalifikácie situáciu, v ktorej by došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. ÚS SR v uvedenom bode odôvodnenia v tejto súvislosti poukázal aj na totožné doktrínálne závery (Komentár k CSP - k § 382).

43. Práve z tohto dôvodu, prihliadajúc na právne názory Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako najvyššej súdnej authority, v súlade s ktorého rozhodovacou činnosťou je aj odvolací súd v zásade povinný rozhodovať, ak nezistí dôvody na odklon (čl. 2 ods. 2, čl. 3 ods. 1 CSP) uvedené ustanovenie § 382 CSP neaplikoval, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, aj keď z hľadiska dôvodov z iných oproti tým, ktoré v napadnutom uznesení uviedol súd prvej inštancie. Naviac, odvolací súd zohľadňoval podporne ešte aj to, že predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozhodnutia súdu prvej inštancie, vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré sa musí vyznačovať značnou rýchlosťou oproti riadnemu konaniu vo veci samej.

44. Rozhodná úprava procesného práva poskytuje odvolacím súdom možnosť potvrdenia nimi preskúmaných rozhodnutí súdov prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP nielen v prípade možnosti stotožnenia sa so spôsobom rozhodnutia v prvej inštancii (rozumej s výrokom rozhodnutia, poskytujúcim odpoveď na otázku majúcu sa vyriešiť) aj s jeho odôvodnením, ale tiež v tých prípadoch, v ktorých odvolací súd považoval za vecne správny (akceptovateľný) iba výrok rozhodnutia prvoinštančného súdu. O druhý z práve spomenutých prípadov šlo (a naďalej pôjde) spravidla vtedy, keď odvolací súd mal (bude mať) za to, že dôvody vedúce súd prvej inštancie k vydaniu inak správneho rozhodnutia (opäť rozumej vo výroku) neobstoja vôbec, alebo tieto najmä v svetle odvolacích námietok nemusia byť postačujúcimi. Práve v objektívnej zrozumiteľnosti argumentácie súdu prvej inštancie potom treba hľadať kľúč ku korektnej odpovedi na otázku, dokedy ešte má odvolací súd dopĺňať (resp. nahrádzať) dôvody na podporu rozhodnutia súdu prvej inštancie sám, a v ktorých prípadoch už bude namieste, aby príležitosť na reparát poskytol tomu, na strane koho chyba nastala (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 69/2016 z 22.02.2017). Ani zásada dvojinstančnosti konania teda nie je zásadou bezvýnimčnou.

45. Odvolací súd v prejednávanej veci preto, aj vzhľadom na už popísaný predmet konania (návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako inštitút, ktorý môže byť účinný len ak sa o ňom koná rýchlo) napriek tomu, že z napadnutého uznesenia považuje za správny práve len výrok (a nie aj jeho odôvodnenie), týmto uznesením podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie z dôvodu jeho vecnej správnosti (teda správnosti v jeho výroku), k záveru o ktorej dospel po kompletom nahradení odôvodnenia súdu prvej inštancie vlastným posúdením veci. Súčasne sa odvolací súd vysporiadal v tomto rozhodnutí so všetkými podstatnými tvrdeniami žalobcu, s ktorými sa nevysporiadal súd prvej inštancie a súčasne s tými, ktoré uviedol v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP), čím vo výsledku boli v konaní procesné práva žalobcu v plnej miere zachované.

46. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v II. výroku podľa § 396 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní s podaným odvolaním v plnom rozsahu neúspešný (keď podaným odvolaním nedosiahol zmenu, či zrušenie napadnutého uznesenia), naproti čomu boli v plnom rozsahu úspešní žalovaní 1/ a 2/. Žalovaní 1/ a 2/ majú preto voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Trovy odvolacieho konania je žalobca povinný zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ na účet ich právneho zástupcu (§ 396 ods. 1 v spojení s § 263 ods. 1 CSP) do 3 dní odo dňa doručenia uznesenia súdu prvej inštancie (§ 238 ods. 3 veta prvá CSP, § 234 ods. 2 v spojení s § 232 ods. 3 veta prvá CSP), ktorým tento v obsadení vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie (o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia) končí, rozhodne o výške náhrady trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP, § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch).

47. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

48. Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to Civilný sporový poriadok (CSP) pripúšťa (§ 419 - § 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti CSP zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.